

PATVIRTINTA
Žaliosios politikos instituto
Direktorius
2023 m. balandžio 19 d.
įsakymu Nr. 20230419

VILNIAUS MIESTO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ ŽALIŲJŲ EDUKACINIŲ ERDVIŲ KONKURSO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Konkurso „Vilniaus miesto švietimo įstaigų žaliųjų edukacinių erdvių konkursas“ (toliau – Konkursas) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja konkurso tikslus, organizavimo, vertinimo ir nugalėtojų apdovanojimo tvarką.
2. Konkursas organizuojamas 2023 m. balandžio – lapkričio mėn. Konkurso vertinimo komisija konkurse dalyvaujančias įstaigas vertins nuo balandžio 20 d. iki spalio 30 d. Baigiamoji konferencija ir nugalėtojų apdovanojimas vyks lapkričio mėn.

3. Konkursą organizuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos poskyris kartu su Žaliosios politikos institutu. Konkursas organizuojamas įgyvendinant Vilniaus miesto savivaldybės Ekologinio švietimo programą. Projekto pagrindas 2023-03-21 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-656/23 patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės aplinkosauginio švietimo projektų, finansuojamų iš Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo 2023 metų specialiajai programai patvirtintų asignavimų, sąrašas.

4. Dalyviai – Vilniaus miesto ugdymo ir švietimo įstaigos.

5. Sąvokų paaiškinimas.

Vilniaus miesto žalioji aplinka – aplinkosauginio švietimo erdvė, kurioje gali būti sukurtos sąlygos vilniečių mokymuisi visą gyvenimą, jų gamtamokslinės kompetencijos bei ekologinės savimones ugdymui. Tokių erdvių kūrimui ypač tinkama švietimo įstaigų aplinka, tačiau ir kitas miesto žaliąsias erdves skatinama kūrybiškai pritaikyti ekologiniam ir aplinkosauginiam visuomenės švietimui.

Žalioji edukacinė erdvė – gamtinė mokymosi aplinka švietimo įstaigos ar kitoje teritorijoje, gamtoje, kurioje sinergiškai sąveikauja edukaciniai subjektai bei globalaus ir vietinio pobūdžio procesai, erdvė, kurioje sukurta edukacijai reikalinga infrastruktūra ir informacinė sistema, parengta metodinė medžiaga, yra edukacinės priemonės (atitinka sąvokas *žalioji mokymo(si) aplinka, žalioji ugdymo(si) aplinka*).

Gamtos ekspozicija įstaigų ar įmonių aplinkoje – įrengta tam tikrų aplinkos komponentų kolekcija su edukacijai reikalinga infrastruktūra, informacine sistema ir metodika (daržas, gėlynas, akmenų ar riedulių, augalų kolekcijos, upelio, miško, parko fragmentas, įrengta informacinė sistema ir kt.), kuri gali būti taikoma ekologinio ir aplinkosauginio švietimo procese, asmens savimokai ir saviraiškai.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Tikslas – aktyvinti Vilniaus miesto aplinkoje tikslingą, darną ir estetišką žaliųjų edukacinių erdvių kūrimą ir kūrybišką jų naudojimą visuomenės aplinkosauginiam švietimui, siekiant ugdyti vilniečių aplinkosaugos ir bendrąsias vertybes bei ekologinę savimoneę, tobulinti gamtamokslinę kompetenciją, skatinti aplinkosauginę komunikaciją, formuojant įstaigų ir įmonių aplinkos savitumą, kuriant gamtos ir žmogaus sąlyčio zonas aplinkoje.

7. Vilniaus miesto aplinkoje sukurtų ir visuomenės ekologinio ir aplinkosauginio švietimo procese naudojamų edukacinių erdvių vertinimas atliekamas siekiant skatinti šių erdvių kūrimo plėtotę ir besimokančiųjų jose praktinių aplinkos apsaugos įgūdžių ugdymą, vykdyti žaliųjų edukacinių erdvių ir miesto viešųjų erdvių naudojimo ekologinio švietimo procese gerosios patirties sklaidą.

III. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

8. Vilniaus miesto švietimo įstaigų žaliųjų edukacinių erdvių vertinimo komisija sudaroma iš Savivaldybės aplinkos apsaugos, švietimo, kraštovaizdžio specialistų, Vilniaus miesto pedagogų, mokslininkų, gamtininkų, sodininkų, Lietuvos gėlininkų sąjungos narių bei kitų visuomeninių organizacijų atstovų ir patvirtinama Žaliosios politikos instituto direktoriaus.

9. Komisija įvertina ir nustato: kūrybiškai, originaliai, įrengtas ir ekologiniam bei aplinkosauginiam švietimui, mokymuisi visą gyvenimą naudojamas žaliąsias edukacines erdves, gamtos ekspozicijas, lauko klases, gamtos pažinimui skirtą infrastruktūrą, informacinę sistemą.

10. Konkurso dalyviai skirstomi į kelias grupes:

10.1. Lopšeliai-darželiai;

10.2. Darželiai-mokyklos, pradinės mokyklos;

10.3. Įvairaus tipo mokyklos (pagrindinės, progimnazijos, gimnazijos ir kt.);

10.4. Kitos Vilniaus miesto švietimo įstaigos (vaikų dienos centrai, specialiosios mokyklos-daugiafunkciniai centrai, ugdymo centrai, aukštosios mokyklos, kolegijos ir kt.).

11. Konkursas organizuojamas keliais etapais.

11.1. **1 etapas.** Įstaigos, nutarusios dalyvauti konkurse, užpildo dalyvio anketas (1 priedas). Pagal duotas formas įsivertinamos savo įstaigos žaliosios edukacinės erdvės, aprašomos jose vykdomos ekologinio švietimo veiklos, informacija apie savo įstaigos žaliąsias edukacines erdves visuomenei pateikiama internetiniame puslapyje. Užpildyta anketa išsiunčiama organizatoriams elektroniniu paštu **iki 2023 metų gegužės 10 d.:** ekokonkursai@gmail.com. Konkurso komisijos nariai vertina anketas, su edukacinėmis aplinkomis susipažįsta konkurso dalyvių interneto puslapiuose ir atrenka įstaigas, kurios dalyvaus antrame konkurso etape. Esant poreikiui, ekspertai gali susisiekti su įstaigų atstovais ir išsiaiškinti rūpimus klausimus.

11.2. **2 etapas.** Žaliųjų edukacinių erdvių apžiūra. Konkurso ekspertai vyksta į atrinktas įstaigas, vertina žaliųjų edukacinių erdvių funkcionalumą, kūrybiškumą, metodų inovatyvumą, draugiškumą aplinkai, diskutuoja su šių aplinkų kūrėjais ir naudotojais.

11.3. **3 etapas.** Laureatų išrinkimas. Vertinimo komisijos nariai išrenka 1-3 vietų laimėtojus kiekvienoje grupėje. Rezultatai apibendrinami, informacija pateikiama visuomenei internete.

11.4. **4 etapas.** Konkurso baigiamasis etapas – konferencija konkurso rezultatams apibendrinti. Leidinio apie geriausiai tvarkomas ir kūrybingai naudojamas žaliąsias edukacines erdves išleidimas.

12. Konkurso dalyviams organizuojami seminarai žaliųjų edukacinių erdvių kūrimo ir naudojimo klausimais, tokių erdvių lankymas.

IV. VERTINIMAS IR NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

13. Vertinama balais vadovaujantis šiais kriterijais:

13.1. Bendras teritorijos vaizdas, želdynų būklė ir priežiūra, žaliųjų edukacinių erdvių įvairovė ir išdėstymas, gamtos ekspozicijų įrengimas, informacinė sistema, infrastruktūra. Erdvių pritaikymas edukacijai (žaliosios klasės įrengimas, edukacijos priemonės ir kt.). Iki 10 balų;

13.2. Augalų komponavimas, ekspozicijų įrengimas ir jų reikšmingumas ekologinės savimonės ugdymui. Augalų įvairovė, dekoratyvumas, savitumas, pritaikymas pažinimui. Iki 10 balų;

13.3. Aplinkosauginių, gamtos pažinimui skirtų ekspozicijų, stendų, ekologinių takų įrengimas ir pan. Iki 10 balų;

13.4. Žaliųjų organinių atliekų kompostavimo aikštelės (lapų, žolės ir kitų atliekų tvarkymui), antrinių žaliavų surinkimo priemonės, atliekų rūšiavimas. Iki 10 balų.

13.5. Aplinkos saugojimas, jos išteklių tausojimas, antrinis daiktų naudojimas. Iki 10 balų.

13.6. Etnografijos, mažosios architektūros elementų panaudojimas aplinkosauginiam ugdymui. Iki 10 balų.

13.7. Žaliųjų edukacinių erdvių funkcionalumas. Erdvių naudojimas gamtos pažinimui, tyrimui, gamtamokslinės kompetencijos ugdymui, aplinkos apsaugos įgūdžių formavimui; informacinės sistemos kokybė, naudojimas įvairių ugdomųjų priemonių, skatinančių aktyvią asmens aplinkos pažinimo veiklą; aplinka skatinanti smalsumą, savarankiškumą, iniciatyvą, kūrybiškumą, galimybių sudarymas žaliosios erdvės lankytojiui susikurti, keisti, pertvarkyti aplinką; edukacinės erdvės planingai naudojamos, parengta metodinė medžiaga, galimybės savarankiškai veiklai, prieinamumas ir pan.). Iki 30 balų.

13.8. Dalijimasis gerąją ŽEE naudojimo patirtimi (organizavimas aplinkosauginių renginių miesto, šalies mastu). Iki 10 balų.

14. Laureatais pripažįstamos kiekvienoje grupėje po 1-3 švietimo įstaigas, kurioms komisija skyrė daugiausia balų.

15. Laureatai apdovanojami laureatų diplomais, padėkos raštais ir įsteigtomis nominacijomis, visi dalyviai gauna konkurso dalyvio pažymėjimus.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Konkurso metu bus fotografuojama (filmuojama). Nuotraukos, filmuota medžiaga, konkurso dalyvių pateikta informacija ir metodinė medžiaga gali būti neatlygintinai ir be apribojimų naudojami konkurso rezultatų sklaidos tikslais, publikuojama projekto organizatorių ir vykdytojų elektroninėse svetainėse, leidiniuose, socialiniuose tinkluose, youtube.com kanale vadovaujantis šiais nuostatais. Autoriaus(ių) teisės ir/arba gretutinės teisės į žaliųjų edukacinių erdvių kūrimo ir naudojimo metodinę, vaizdinę, garsinę medžiagą organizatoriams suteikiamos visam laikui nuo jų pristatymo dienos.

17. Dalyvavimas šiame projekte reiškia konkurso dalyvio(ių), autoriaus(-ių) sutikimą su visomis projekto sąlygomis.

18. Informacija teikiama: ekokonkursai@gmail.com; mob. telefonu +370618 63048 (doc.dr. Ona Motiejūnaitė), lina@zaliojistrategija.lt (Lina Ručinskienė).

Remigijus Lapinskas

Direktorius

2023-04-19


